

Emma Holtens grundlovstale

Taler	Dato	Sted
Emma Holten Debattør og redaktør på Friktion	27. april 2015	–

Omstændigheder

Talen er en del af den daværende regerings og Folketingets markering af 100-året for 1915-grundloven. Her blev 100 kendte danskere bedt om at holde en tale på Facebook med fokus på ligestilling, demokrati og deltagelse.

Kære Grundlov

Sikken grund, du er! Uendelige hektar med udsigt over vandet, ressourcer, der udvider sig eksponentielt med antallet af beboere, et stenkast fra alt, hvad man har brug for. Et sandt håndværkertilbud; kun fantasien sætter grænser for, hvad man kan gøre med dig!

Men se, hvad vi har bygget. En lille firkant med skodderne lukket. Hvor et bank på døren besvares med et mistænksomt blik og en multiple choice-quiz om husets historie, arv og udseende. Det er ikke nok bare at ville være her, man skal bevise, at man elsker huset allerede inden, man har tjekket det ud. Telefonopkald går automatisk til svareren: ”Skrid, det er en lukket fest”.

Får man lov at entrere, må man ikke have egne møbler med til at pynte eller forny. Det skal være de samme, som vi altid har haft. Den sofa, vi har, er god, som den er. Hvis ikke du kan gøre dig lille nok til at få plads, må du sidde på gulvet!

Nogle er født og opvokset på grunden. Har leget der hele deres liv, gravet huller i haven, fanget regnorme og gemt sig i bregnerne. Nu står de og kigger op på de lukkede skodder. Lyset falder ned på plænen, men varmen derinde er dem ikke forundt. Det er svært at sige hvorfor, men den dag man skulle vælge, hvordan man ville indrette sig, gik det galt. De ville sove i andre kombinationer, måske klæde sig på en anderledes måde, de ville bygge deres omgivelser op af andre mursten. Kunne man undersøge, om der var plads til det på grunden? (Måske

en tilbygning?). Ikke endnu, fik de at vide. Der skal nok blive tid; men der er så få af jer, og så mange af os, der har det fint i huset, som det er. Efter den dag skelede folk til dem i opholdsrummene, gav dem en let skulder foran håndvaskene og latterliggjorde tegninger af, hvordan en tilbygning kunne se ud. Til sidst blev det for meget. Og de har stået derude siden.

Der er dem, der har oplevet vold på grunden. De er stadig i huset, men i gangene mærker de, det trækker. Nogle af dem har påpeget, at huset måske er bygget forkert op. Isolation og nye rum ville få dem til at føle, at huset også omfavnede dem. Måske dyner og tæpper, der kunne indhulle og varme dem, ville være en værdig investering. De vil gerne selv tage i IKEA og købe, hvis det skulle være. Nej, siger vi. Der er ikke brug for flere tæpper. Du kan få en plaid af fleece. Nu går de på gangene og har glemt, hvordan det er at kigge ud af vinduerne. De er fanget mellem rummene, og tør ikke gå ind i nogen af dem. De andre er i gangene få sekunder og mener ikke, at trækket gør noget. Men de ved ikke, hvordan det er at bo der.

Der plejede engang at være en elevator. Den gik fra bunden op til toppen. Den var træg, tung og langsom, men den kunne løfte. Ofte massevis af mennesker på én gang. Det kan den ikke længere. Den gik i stykker for mange år siden, og de, der har muligheden for at lave den, har ikke gjort det endnu. De siger, at de aldrig har brugt den og ikke forstår, hvad den gør godt for. Vi har jo trapper, råber de, og peger på en stejl, glat og faldefærdig vindeltrappe. Den er proppet med mennesker, der prøver at komme op, men det er svært. ”Hvis du ikke engang kan bruge en trappe, fortjener du ikke at se udsigten heroppefra!”, siger de og sætter sig ned.

Vi deler helst værelse, tandbørste, wok-gryde og peberkværn med nogle, der ligner os. Det er bare lettest sådan, når man ved, hvad man får. Vi tænker, at der helt sikkert er nogle andre, der kan udlåne en fnugrulle til dem, vi ikke har lyst til at dele med. Men det er der ikke.

Vi bor alle på den samme grund, råber vi i munden på hinanden.

Vi har glemt, at en grund ikke er nok. Der skal også være et hus med plads. Med varme, kærlighed, skønhed og mulighed for ekspansion. Et hjem er ikke det, man ser med det blotte øje, men hvordan vi taler, bevæger os og ordner os i det.

Grunden er den samme for alle, og alligevel er det lykkedes os at skænde dig, kære Grundlov, ved at skabe et hjem, hvor vi ikke er lige. Det var aldrig meningen.

Kilde

Facebooksiden @KaereGrundlov

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Grundlovstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/emma-holtens-grundlovstale-2015>